

บทคัดย่อ

การศึกษารายงานโครงการเฉพาะบุคคลเรื่อง “กลยุทธ์การดำเนินงานด้านการสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานโยบายและกลยุทธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกในการดำเนินงานด้านการสื่อสารมวลชน โดยศึกษากลยุทธ์การดำเนินงานด้านการสื่อสารทั้ง 4 ช่องทาง คือ สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่ออินเทอร์เน็ต

โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) ผู้บริหารและหัวหน้าส่วนปฏิบัติงานด้านการสื่อสารมวลชนทั้ง 4 ช่องทางของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก และการสำรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Documentary Research) เช่น หนังสือครบรอบวันสถาปนาสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก ผังรายการโทรทัศน์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก และเอกสารตำราต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก โดยศึกษาในระหว่างเดือนมกราคม ถึง พฤษภาคม 2552

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายในการดำเนินงานด้านการสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกนั้นถูกกำหนดโดยกองทัพบกซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของสถานี โดยกำหนดให้การดำเนินงานของสถานีนั้นเป็นไปเพื่อฝึกทักษะความสามารถทางด้านเทคโนโลยีทางการสื่อสารให้แก่บุคลากรของกองทัพบก ประชาสัมพันธ์ภารกิจของกองทัพบก รายงานข้อมูลข่าวสารและความบันเทิงให้แก่ทหารและประชาชน และดำเนินงานในรูปแบบสื่อสารสาธารณะเพื่อความมั่นคง โดยในกระบวนการรับนโยบายจากกองทัพบกนั้นมีลักษณะของการสั่งการตามสายการบังคับบัญชา โดยผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกจะรับนโยบายในการดำเนินงานจากคณะกรรมการบริหารกิจการโทรทัศน์กองทัพบกซึ่งมีผู้บัญชาการทหารบกเป็นประธาน จากนั้นผู้อำนวยการสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกและหัวหน้าส่วนปฏิบัติงานด้านการสื่อสารมวลชนในช่องทางต่าง ๆ ทั้งสื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม สื่อวิทยุกระจายเสียง และสื่ออินเทอร์เน็ต จึงดำเนินการวิเคราะห์นโยบายเป็นภารกิจและกลยุทธ์ในการดำเนินงานต่อไป

ส่วนกลยุทธ์ในการดำเนินงานด้านการสื่อสารมวลชนนั้นพบว่า สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกใช้กลยุทธ์การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ซึ่งช่วยให้ทางสถานีประหยัดทรัพยากรในการดำเนินงาน โดยกำหนดให้สถานีวิทยุโทรทัศน์เป็นแหล่งข้อมูลหลักที่นำเสนอรายการสู่ผู้ชม ส่วนสถานีวิทยุโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมได้นำรายการโทรทัศน์ของสถานีวิทยุกระจายเสียงไปออกอากาศซ้ำใน 170 ประเทศทั่วโลก ส่วนสถานีวิทยุกระจายเสียงนั้นได้นำข่าวจากฝ่ายข่าวซึ่งผลิตข่าวให้แก่สถานีวิทยุโทรทัศน์

มาออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในเครือกองทัพบกทั้ง 126 สถานี ในขณะที่ศูนย์อินเทอร์เน็ตนั้นได้นำเนื้อหาข่าว รายการโทรทัศน์ และข่าวจากศูนย์ข่าววิทยุมานำเสนอทางเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ให้แก่ผู้เข้าชม นอกจากนี้ เนื่องจากข้อจำกัดทางด้านงบประมาณในการผลิตรายการและการบริหารจัดการในระบบราชการที่ล่าช้า สถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกจึงเลือกใช้กลยุทธ์พันธมิตรร่วมในการดำเนินงาน ด้วยการผลิตรายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ ร่วมกับบริษัทผู้ผลิตรายการภายนอก ซึ่งช่วยให้ต่างฝ่ายต่างได้รับผลประโยชน์ซึ่งกันและกัน รวมทั้งยังใช้กลยุทธ์การเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมในการใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารในการจัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม Thai TV Global Network ขึ้นเพื่อใช้ในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารและรายการโทรทัศน์ในประเทศไทยออกไปใน 170 ประเทศทั่วโลก ซึ่งกลยุทธ์การดำเนินงานด้านการสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกเหล่านี้ มีส่วนทำให้การดำเนินงานด้านการสื่อสารมวลชนของทางสถานีได้รับการพัฒนายิ่งขึ้น